

Arvokas elämä on perusoikeus – myös muistisairaalle

Vanhustenhoidon tila puhuttaa. On paljon kehitettävää, muutettavaa ja jopa moitittavaa, eikä vähiten asenteiden tasolla. Heikentynyt kommunikaatiokyky, läheisten ihmisten puuttuminen tai esimerkiksi levoton luonne ei saa tehdä hoivasta huonompaa, kuten monessa A-Studio (20.1.2014) ja MOT:n (13.1.2014) esiin nostamassa tapauksessa on käynyt.

Inhimillisesti kestäättömien, räikeiden rikkomusten taustalla voi olla välipitämättömyys tai tietämättömyys, resurssipula tai tarve suojata vanhaa ja haurasta ihmistä elämän vastoinkäymisiltä. Sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset tarkoittavat sitomisella, ovien lukitsemisella ja jopa lääkkein rauhoittamisella useimmiten hyvää. Ajatellaan, että näin vältetään turhat kaatumiset ja eksymiset, rauhoitetaan levotonta asiakasta ja suojataan henkilöä, jonka omat kyvyt itsensä turvaamiseen ovat heikentyneet. Samalla kuitenkin viedään muistisairaana ihmisen viimeisetkin oikeudet päättää omasta elämästään, saati nauttia siitä.

Tässä vaiheessa keskusteluun nostetaan usein vastuu- ja resurssikysymykset, mutta yhtenevin resurssein toteutetaan tälläkin hetkellä varsin vaihtelevaa hoitoa. Hoitokulttuurimme kaipaa lisää välittämistä, rohkeutta ja aitoa hetkeen tarttumista. Monissa paikoissa tuetaan jo nyt asiakkaiden elämänlaatua ja yksilöllistä arkea, eikä rajoituksia juurikaan tarvita. Näiden ja edellä mainittujen yksikköjen välillä ei useinkaan ole merkittävää eroa resursseissa, vaan ajattelussa. Riittää, kun yksikin ammattilainen oivaltaa asiat uudella tavoin.

Myös itse voi varautua siihen, että saa tarvitessaan hyvää hoitoa ja tukea. Tärkeimmät välineet ovat hoitotahto ja edunvalvontavaltuus. Nämä voi tulostaa Muistiliiton verkkosivuilta (www.muistiliitto.fi).

On hyvä, että asioista puhutaan niiden oikeilla nimillä ja nostetaan rohkeasti esiin epäkohtia. Yhtä tärkeää on kertoa, miten asiat voidaan hoitaa paremmin. Muistiliitto kehottaa jakamaan tarinoita onnistumisista ja ihmisarvoisen elämän tukemisesta. Niitäkin on!

hallituksen puheenjohtaja
Merja Mäkisalo-Ropponen
Muistiliitto ry

toiminnanjohtaja
Eila Okkonen
Muistiliitto ry